

אָסוּר בְּאֲכִילַת חֶמֶץ וְחֻצֵי מִתָּר. אַף כָּאֵן אַף בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ, אָמַר שְׁחֻצֵי אָסוּר בְּמִלְאָכָה (בַּאֲבִילָה) וְחֻצֵי מִתָּר. אָמַר לוֹ, אַף כָּאֵן בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם זֶה תְלוּי, שְׁהָרִי עֲנוּי לֹא נִמְצָא אֶלָּא מִחֻצוֹת הַיּוֹם וְאֵילָף, וְיָפָה הוּא אַף חֶלֶק בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפָּר עֲלֵיכֶם וְגו'. אָכְפָּר עֲלֵיכֶם הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת! אֶלָּא יִכְפָּר עֲלֵיכֶם - לְהַכְלִיל אֶת הַיּוֹבֵל שְׁשׁוּפֵעַ מַעֲנִינֹת לְהַשְׁקוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה לְכָל עֶבֶר לְרוּוֹת אֶת הַכֹּל וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַכֹּל. זֶה עֲלֵיכֶם, כְּלוּמַר עֲבוּרְכֶם, לְטַהַרְכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה, שְׁכַתוּב לְפָנָי ה' תְּטַהְרוּ, וְלֹא יִשְׁלַט עֲלֵיכֶם הַדִּין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲשֶׁרִיָּהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא הַתְּרַצָּה בְּהֶם וְרוּצָה לְטַהַר אוֹתָם שְׁלֹא יִמְצָא בְּהֶם חֲטָא, כְּדִי שִׁיָּהוּ בְּנֵי הַיִּכְלוֹ וְיִדְוֵרוּ בְּהִיכְלוֹ. וְלַעֲתִיד לְבֹא כְּתוּב, (יִחְזַקָּאל לו') וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוּרִים וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תְּהִלִּים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְמָקִים קָרָאתִיךָ ה'. שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעַר שְׁפָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא אֶת הָעוֹלָם, רָצָה לְבְרָא אָדָם. נִמְלָף בְּתוֹרָה. אָמְרָה לְפָנָיו: תְּרַצָּה לְבְרָא הָאָדָם הַזֶּה? ! עֲתִיד הוּא לְחַטָּא לְפָנֶיךָ וְעֲתִיד הוּא לְהַרְגִּיז לְפָנֶיךָ. אִם תַּעֲשֶׂה לוֹ כְּמַעֲשֵׂיו, תְּרִי הָעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ, כֹּל שֶׁכֵּן אוֹתוֹ הָאִישׁ. אָמַר לָהּ: וְכִי לְחַנּוּם נִקְרָאתִי (שְׁמוֹת לד) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אַפִּים?

וְטָרַם שְׁפָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא אֶת הָעוֹלָם, בְּרָא תְּשׁוּבָה. אָמַר לָהּ לְתְּשׁוּבָה: אֲנִי רוּצָה לְבְרָא אָדָם בְּעוֹלָם, עַל מְנַת שְׁכָשְׁשִׁיּוּבוֹ

תְּשׁוּבָתוֹ שְׁאֹר מִבְּתִיכֶם, וְתִנְיָן אַף חֶלֶק, חֻצֵי אָסוּר בְּאֲכִילַת חֶמֶץ, וְחֻצֵי מִתָּר. אוֹף הָכָא אַף בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ, אִימָא דְחֻצֵי אָסוּר בְּמִלְאָכָה (נ"א בַּאֲבִילָה), וְחֻצֵי מִתָּר. אָמַר לִיהּ אוֹף הָכָא בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תְּלִיא, דְּהָא עֲנוּי לֹא אֲשַׁתְּכַח אֶלָּא מִפְּלִגּוֹת יוּמָא וּלְהִלְאָה, וְשִׁפִּיר הוּא אַף חֶלֶק בּוֹעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב, (וַיִּקְרָא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפָּר עֲלֵיכֶם וְגו'. אָכְפָּר עֲלֵיכֶם מִיבְעֵי לִיהּ. אֶלָּא יִכְפָּר עֲלֵיכֶם, לְאֲכַלְלָא יוֹבְלָא, דְּנִגִּיד מִבּוֹעֵי לְאֲשַׁקְּאָה בְּהֵאִי יוּמָא לְכָל עֵיבָר, לְאֶרְוָאָה כְּלָא, וְלֹאֲשַׁקְּאָה כְּלָא. וְדָא עֲלֵיכֶם, כְּלוּמַר, בְּגִינִיכוּן לְדַכָּאָה לְכוּן בְּהֵאִי יוּמָא, דְּכְתִיב לְפָנָי יְי' תְּטַהְרוּ. וְלֹא יִשְׁלוּט עֲלֵיכוֹ דִּינָא.

רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר זְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּהוּ, וּבְעֵי לְדַכָּאָה לְהוּ, דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח בְּהוּ חוּבָה, בְּגִין דִּיהוּן בְּנֵי הַיִּכְלִיָּה, וְיִדְוֵרוּן בְּהִיכְלִיָּה. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי כְּתִיב, (יִחְזַקָּאל לו') וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוּרִים וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תְּהִלִּים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְמָקִים קָרָאתִיךָ יְי'. תְּנִינָן, בְּשַׁעֲתָא דְבְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, בְּעָא לְמַבְרֵי בַר נָשׁ, אֲמַלִּיךְ בְּאוּרֵיָּתָא, אָמְרָה קַמִּיהּ, תְּבַעֵי לְמַבְרֵי הָאִי בַר נָשׁ, זְמִין הוּא לְמַחֲטֵי קַמְךָ, זְמִין הוּא לְאַרְגָּזָא קַמְךָ. אִי תַעֲבִיד לִיהּ כְּעוּבְדוּי, הָא עֲלֵמָא לֹא יְכִיל לְמִיקָם קַמְךָ, כֹּל שֶׁכֵּן הֵהוּא בַר נָשׁ. אָמַר לִיהּ, וְכִי לְמַגְנָא אֲתַקְרִינָא, (שְׁמוֹת לד) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אַפִּים.

וְעַד לֹא בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, בְּרָא תְּשׁוּבָה, אָמַר לָהּ לְתְּשׁוּבָה, אָנָּא בְּעִינָא לְמַבְרֵי בַר נָשׁ בְּעֵלְמָא, עַל מְנַת דְּכַד יְתוּבוּן לָךְ מִחוּבִיָּהוּן, דְּתַהוּי זְמִינָא